

KINGA STĘPIEŃ

INSTYTUCJE SIECI
BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO W POLSCE
Z PERSPEKTYWY INSTRUMENTÓW ZAPEWNIAJĄCYCH
STABILNOŚĆ FINANSOWĄ

WSTĘP

Stabilność finansowa stanowi w gospodarce rynkowej dobro publiczne. Znaczenie stabilności finansowej wynika z roli i funkcji instytucji finansowych pełniących w gospodarce bez względu na model systemu finansowego. Istnieje zgodność co do tego, że stabilność systemu bankowego stanowi warunek *sine qua non* dla zachowania stabilności całego systemu finansowego¹, która wraz z jego bezpieczeństwem warunkuje sprawne i prawidłowe funkcjonowanie rynków finansowych. Kwestię stabilności i bezpieczeństwa finansowego można rozpatrywać z perspektywy rozwiązań instytucjonalnych, funkcjonalnych oraz regulacyjnych.

Stabilność finansowa na gruncie nauki bankowości jest w najogólniejszym ujęciu definiowana na dwa sposoby. Poprzez określanie, czym jest stabilność finansowa, lub przez określenie pojęcia przeciwstawnego do niej – niestabilności finansowej². Istniejące definicje wskazują na znaczenie zależności pomiędzy systemem finansowym i realną sferą gospodarki. Po pierwsze, sprawność i stabilność systemu finansowego jest determinantą kondycji i stanu gospodarki, po

Dr KINGA STĘPIEŃ – Zakład Nauki o Bezpieczeństwie, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska; adres do korespondencji: Al. Powstańców Warszawy 8, 35-959 Rzeszów; e-mail: kstepien@prz.edu.pl

¹ O. SZCZEPAŃSKA, *Stabilność finansowa jako cel banku centralnego*, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2008, s. 37.

² M. ZYGIEREWICZ, *Stabilność finansowa*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska”, 47 (2013), Sectio H, nr 3, s. 687-695; V. KALUZIŃSKA, *Bank centralny wobec kwestii stabilności systemu finansowego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, 71 (2009), z. 1, s. 128-129.

drugie zaś, kondycja gospodarki może stanowić źródło szoków zewnętrznych zaburzających pracę systemu finansowego, przy czym nie istnieje rozstrzygnięcie, który kierunek tych zależności jest dominujący. System finansowy sam nie jest w stanie zapobiegać kryzysom, co oznacza, że mechanizm rynkowy nie jest warunkiem zapewniającym stabilność finansową³.

Stabilność systemu finansowego jest także określana jako stan, w którym system finansowy pełni wszystkie swoje funkcje w sposób ciągły i efektywny, nawet w przypadku wystąpienia nieoczekiwanych i niekorzystnych zaburzeń w znacznej skali⁴. Zauważa się, że w warunkach stabilności systemu bankowego mogą występować problemy w niektórych instytucjach, zmiany cen aktywów lub upadek banku. Dopóki jednak nie zagrażają one całemu systemowi bankowemu, dopóty mówi się o stabilności systemu bankowego.

Funkcjonowanie systemu finansowego musi cechować bezpieczeństwo i stabilność ze względu na znaczenie jego sprawności dla systemu społecznego⁵. Na łamach literatury przedmiotu toczy się dyskusja o sposobach definiowania i znaczeniu stabilności finansowej⁶. Na potrzeby niniejszego artykułu przyjmuje się zawężającą definicję, która stabilność finansową zrównuje ze stabilnością systemu bankowego⁷. Przesłanką do takiego ujęcia tej kategorii jest to, że oszczędności deponowane w bankach wraz z kapitałem zagranicznym określają zdolności inwestycyjne gospodarki, udzielone kredyty określają popyt rynkowy, a pieniężny charakter większości rozliczeń powoduje, że banki poza wpływem na sprawność obrotu pieniężnego determinują także przebieg realnych procesów gospodarczych. Stabilność pieniądza krajowego stanowi także integralny element stabilności finansowej.

Przedmiotem rozważań w niniejszym artykule są instytucje sieci bezpieczeństwa finansowego w Polsce w kontekście wykorzystywanych przez nie instrumentów stabilizujących system bankowy. W warunkach wzrostu znaczenia stabilności finansowej jako głównego i ogólnego celu instytucji tworzących sieć

³ O. SZCZEPAŃSKA, P. SOTOMSKA-KRZYSZTOFIK, M. PAWLISZYN, A. PAWLIKOWSKI, *Instytucjonalne uwarunkowania stabilności finansowej na przykładzie wybranych krajów*, „Materiały i Studia” (NBP, Warszawa) 2004, z. 173, kwiecień.

⁴ J.K. SOLARZ, *Międzynarodowy system finansowy. Analiza instytucjonalna-porównawcza*, Biblioteka Menedżera i Bankowca, Warszawa 2001, s. 183-184.

⁵ H. ŻUKOWSKA, *Kontrowersje wokół przyczyn kryzysów finansowych*, „Roczniki Ekonomii i Zarządzania” 3 (39) (2011), s. 6.

⁶ M. ZYGIEREWICZ, *Stabilność finansowa*, s. 687- 695.

⁷ W. FILAR, K. STĘPIEŃ, *Rola NBP jako kluczowej instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego w zapewnianiu stabilności systemu bankowego w Polsce*, w: *Bunt i reforma*, red. G. Osika, Wyd. Homini, Kraków 2011, s. 329.

bezpieczeństwa finansowego uzasadnione wydaje się analizowanie instrumentów tych instytucji oraz ich związków i wpływu na stabilność finansową. Realizacja tak sformułowanego zadania badawczego może pozwolić stwierdzić, czy istnieje uzasadnienie dla formułowania perspektywy analizowania stabilności finansowej z punktu widzenia instrumentów instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego. Należy bowiem zauważyć, że problematyka stabilności finansowej, instrumentów stabilizowania systemu finansowego oraz samego pomiaru stabilności finansowej nie ugruntowała się jeszcze zbyt mocno w badaniach dotyczących systemu finansowego w Polsce⁸.

Niniejszy artykuł stanowi przyczynek i pierwszy etap do prowadzenia badań w tak sformułowanym zakresie. Dlatego też dokonuje się ogólnej charakterystyki kształtu sieci bezpieczeństwa finansowego w systemie bankowym w Polsce, z pominięciem dyskusji o znaczeniu i sposobach definiowania samej kategorii stabilności finansowej oraz sieci bezpieczeństwa finansowego w systemie bankowym z tego powodu, że zagadnienie to było dyskutowane na łamach piśmiennictwa. Następnie analizie poddane zostają instrumenty Narodowego Banku Polskiego, Komisji Nadzoru Finansowego oraz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w aspekcie stabilności systemu bankowego. W artykule uwzględnia się także funkcje (instrumenty) i kompetencje Komitetu Stabilności Finansowej jako organu kolegiального powołanego do zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego na rzecz wspierania i utrzymania stabilności krajowego systemu finansowego.

1. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEGO KSZTAŁTU SIECI BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO W SYSTEMIE BANKOWYM W POLSCE

Funkcjonowanie instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego jest w polskim porządku prawnym regulowane ustawowo. Ustawy nadają szczególną rolę i suwerenność tym instytucjom, separując je tym samym od władzy wykonawczej. W stosunku do innych instytucji finansowych z rynku finansowego państwo nakłada wymogi rzetelności informacji finansowych i sporządzania okresowo sprawozdań finansowych, które podlegają obowiązkowi sprawdzenia przez niezależnych audytorów. Sieć stabilności finansowej swoim zakresem instytucjo-

⁸ P. SMAGA, *Pomiar stabilności finansowej i rola banku centralnego*, „Bezpieczny Bank” 2014, nr 4(57), s. 28-53.

nalnym obejmuje ministerstwo finansów, bank centralny, instytucję nadzoru nad rynkiem finansowym oraz system gwarantowania depozytów. W Polsce organami takimi są odpowiednio: rząd (minister właściwy do spraw instytucji finansowych – Minister Finansów – MF), Narodowy Bank Polski (NBP), Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) i Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG). Podmioty te tworzą także Komitet Stabilności Finansowej (KSF), którego celem jest m.in. sprawowanie nadzoru makroostrożnościowego oraz koordynacja sytuacji w przypadku kryzysu na polskim rynku finansowym.

Rolę rządu w sieci bezpieczeństwa finansowego można określić jako kompleksową. Jest ona realizowana w szerokim zakresie w postaci funkcji regulacyjnej oraz dysponowania środkami publicznymi. Z punktu widzenia stabilności sektora bankowego należy zaznaczyć, iż minister finansów jako jedyny podmiot w sieci bezpieczeństwa posiada inicjatywę ustawodawczą oraz może wspomagać banki znaczącymi kwotami w przypadku poważnych trudności o charakterze systemowym. W 2006 r. została powołana przez Ministra Finansów Rada Rozwoju Rynku Finansowego jako organ opiniodawczy i doradczy w sprawach rynku finansowego⁹. Jej usytuowanie przy ministrze właściwym do spraw instytucji finansowych ma przyczyniać się do realizacji przez niego efektywnej polityki rozwoju w obszarze rynku finansowego. W szczególności do funkcji Rady należy formułowanie propozycji działań mających na celu rozwój rynku finansowego w zakresie dostosowywania polskiego rynku finansowego do międzynarodowych wymogów i standardów, minimalizację ryzyka systemowego związanego z funkcjonowaniem rynku finansowego, wzrost efektywności rynku finansowego i zwiększenie jego bezpieczeństwa oraz budowanie zaufania społecznego do instytucji rynku finansowego¹⁰.

Bankowi centralnemu przypisuje się kluczową rolę w sieci bezpieczeństwa finansowego. Działania na rzecz stabilności finansowej krajowego systemu finansowego stały się zadaniem ustawowym NBP w roku 2008¹¹. Bezpieczeństwo

⁹ Skład Rady, ze względu na charakter tego forum i reprezentatywność, obejmuje przedstawicieli uczestników rynku finansowego, w tym także instytucji nadzorujących ten rynek. Pracami Rady Rozwoju Rynku Finansowego kieruje Minister Finansów lub wskazany przez niego Podsekretarz Stanu. Do pracy w ramach RRRF zapraszane są inne osoby na prawach członków oraz eksperci. Do opracowywania poszczególnych zagadnień Przewodniczący Rady może powołać zespoły i grupy robocze składające się ze specjalistów z zakresu zagadnień poddawanych analizie.

¹⁰ Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 17 listopada 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia Ministra Finansów w sprawie utworzenia Rady Rozwoju Rynku Finansowego, Dziennik Urzędowy Ministra Finansów, Warszawa, 19 listopada 2014 r, poz. 50.

¹¹ Art. 3. Ustawa o Narodowym Banku Polskim z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz.U. 1997, nr 140, poz. 938 z późn. zm.).

finansowe banków jest głównym obszarem zainteresowania NBP z tego powodu, że pełni on w stosunku do nich funkcje pożyczkodawcy ostatniej instancji. Stabilność systemu bankowego stanowi również warunek konieczny sprawnego funkcjonowania systemów rozliczeń pieniężnych. Kluczową jednak kwestią w przypadku NBP jest występowanie zależności pomiędzy stabilnością cen będącą głównym ustawowym celem działania NBP a stabilnością finansową. Zależności te mogą mieć charakter dwukierunkowy. Decyzje z zakresu polityki monetarnej mogą mieć znaczenie dla stabilności finansowej, zaś jej zagrożenia i zakłócenia mogą negatywnie wpływać na kształtowanie się poziomu cen oraz politykę monetarną.

Integralną instytucją w sieci bezpieczeństwa finansowego jest instytucja nadzorcza nad rynkiem finansowym. Koncepcja funkcjonowania KNF wpisuje się w model zintegrowanego nadzoru nad rynkiem finansowym, którego głównym celem ustawowym jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości, zaufania do rynku finansowego, a także zapewnienie ochrony interesów uczestników tego rynku¹².

Kluczowym elementem sieci bezpieczeństwa finansowego jest system gwarantowania depozytów wraz z instytucją ochrony antyupadłościowej. Głównym celem systemów gwarantowania depozytów jest ochrona depozytów klientów banków. Ponadto BFG prowadzi działalność pomocową polegającą na udzielaniu zwrotnej pomocy finansowej oraz nabywaniu wierzytelności banków, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności¹³.

2. INSTRUMENTY STABILIZACYJNE INSTYTUCJI SIECI BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO W POLSCE

2.1. INSTRUMENTY STABILIZACYJNE NBP

W piśmiennictwie istnieje zgoda co do kluczowej roli banku centralnego w stabilizowaniu systemu finansowego. W najogólniejszym ujęciu argumenty te można ująć w triadę. Bank centralny jest jedynym emitentem pieniądza, a ponadto organizuje, reguluje i monitoruje sprawne funkcjonowanie systemu płatniczego. Jego rola w stabilizowaniu systemu finansowego przejawia się także w dostarczaniu płynności¹⁴. Głównym celem ustawowym NBP jest utrzymywanie

¹² Art. 2. Ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym z dnia 21 lipca 2006 r. (Dz.U. 2006, nr 157, poz. 1119 z późn. zm.).

¹³ Art. 4. Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym z dnia 14 grudnia 1994 r. (Dz.U. 1995, nr 4, poz. 18, z późn. zm.).

¹⁴ G.J. SCHINASI, *Responsibility of Central Banks for Stability in Financial Markets*, IMF Working Paper 2003, nr 121, Washington, DC, s. 5; T. PADOA-SCHIOPPA, *Central Banks and Fi-*

stabilnego poziomu cen. Stabilność finansowa jest silnie skorelowana z podstawowym celem NBP z tego powodu, że system finansowy jest głównym kanałem transmisji impulsów polityki monetarnej do sfery realnej gospodarki. Ponadto bank centralny w Polsce został ustawowo wskazany jako podmiot odpowiedzialny za tworzenie warunków niezbędnych dla rozwoju systemu bankowego i podejmowanie działań na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego¹⁵. Niestabilność systemu finansowego może negatywnie wpływać na skuteczne prowadzenie polityki monetarnej. Stabilność finansowa jest uzależniona od stabilności pieniądza, i odwrotnie. Nie należy jednak postrzegać stabilności finansowej jako efektu stabilności pieniądza¹⁶.

NBP jest wyposażony w zestaw instrumentów stabilizowania systemu finansowego, które można sklasyfikować jako: instrumenty realizacji polityki pieniężnej, polityka informacyjna i analizowanie sytuacji w systemie finansowym, instrumenty wspierania płynności finansowej, regulacja i nadzór, organizacja i nadzór nad systemem płatniczym oraz zarządzanie sytuacją kryzysową.

Prowadzona przez NBP polityka pieniężna polega na wyborze i realizacji pieniężnych celów makroekonomicznych poprzez regulowanie podaży i popytu na pieniądź¹⁷. NBP, nie mając bezpośredniego wpływu na przypisany mu cel ustawowy w postaci utrzymania stabilnego poziomu cen, do jego realizacji wykorzystuje zestaw składający się z następujących instrumentów: operacje otwartego rynku, rezerwa obowiązkowa oraz operacje depozytowo-kredytowe. Jednak można uznać, że podstawowym instrumentem polityki pieniężnej jest obecnie oddziaływanie na wysokość stóp procentowych. Tym samym stabilizacyjne działanie tego instrumentu wpływa na stabilność finansową.

Pośród instrumentów na rzecz zapewniania stabilności systemu finansowego istotną rolę odgrywa monitoring i analiza sytuacji systemu finansowego Polsce w połączeniu z komunikacją z otoczeniem (polityka informacyjna). Działania te są nakierowane na wzmocnienie stabilności finansowej poprzez dostarczanie informacji o czynnikach ryzyka oraz ocenę odporności systemu finansowego na

Financial Stability: Exploring a Land in Between, w: *The Transformation of the European Financial System*, red. V. Gaspar, P. Hartman, O. Sleijpen, Second ECB Central Banking Conference, European Central Bank, Frankfurt am Main 2003, s. 274.

¹⁵ Art. 3 ust. 2 pkt 6 i 6a Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. z 2013 r., poz. 908).

¹⁶ M. BORDO [i in.], *Aggregate Price Shocks and Financial Instability: An Historical Analysis*, Working Paper 2000-005B, September 2001, Federal Reserve Bank of St. Louis, <http://research.stlouisfed.org/wp/2000/2000-005.pdf>

¹⁷ *Polityka pieniężna. Cele, strategie, instrumenty*, red. W. Przybylska-Kapuścińska, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2002, s. 5.

zagrożenia. Propagowanie i upowszechnianie tego rodzaju wiedzy ma sprzyjać kształtowaniu oczekiwań inflacyjnych, które można uznać współcześnie za najważniejszą formę oddziaływania banku centralnego na uczestników rynku finansowego. Zastosowanie tego narzędzia zwiększa prawdopodobieństwo samostmej korekty zachowań podmiotów rynku finansowego podejmujących zbyt duże ryzyko, bez konieczności ingerencji podmiotów publicznych w mechanizm rynkowy. W tym zakresie wykorzystywane są instrumenty operacyjne, do których należy: publiczne ogłaszanie obok celu podstawowego celu stabilizowania systemu finansowego, publikacja raportów o stabilności finansowej oraz raportów o rozwoju systemu finansowego, a także komunikacja władz banku z otoczeniem w postaci komunikatów oraz wystąpień. Prowadzenie polityki informacyjnej jest związane z realizacją przez NBP strategii bezpośredniego celu inflacyjnego.

Bank centralny tradycyjnie pełni rolę kredytodawcy ostatniej szansy, dostarczając płynności instytucjom, w których jest ona zagrożona. W ten sposób dokonuje korekty niestabilności na rynku finansowym poprzez kreację pieniądza rezerwowego lub ściąganie nadmiernej płynności z rynku. Działania takie realizowane są w sytuacji zagrożenia płynności i stabilności całego systemu finansowego oraz w odniesieniu do indywidualnych podmiotów na rynku. Wybór instrumentu wspierającego płynność jest każdorazowo uzależniony od oceny sytuacji płynnościowej systemu finansowego oraz celu podejmowanych działań. Cechą wyróżniającą banku centralnego jako kredytodawcy ostatniej instancji jest szybkość, z jaką bank centralny może zareagować na problem pojedynczego banku wynikający z utraty płynności¹⁸.

Realizacja funkcji nadzoru i regulacji w obecnym modelu usytuowania nadzoru zintegrowanego w KNF sprowadza się w praktycznym aspekcie do nadzorowania przez NBP systemów płatniczych, a w związku z tym – do dostępu do informacji o funkcjonowaniu systemu płatniczego i rozliczeniowego. NBP prowadzi politykę tzw. nadzoru systemowego, którego głównym celem jest zapewnienie sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania systemu płatniczego oraz zapewnienie zgodności zasad funkcjonowania nadzorowanych systemów i usług z przepisami prawa. W ten sposób działania te wpisują się w szerszej sformułowane ogólne zadania NBP związane z utrzymaniem stabilności krajowego systemu finansowego, utrzymaniem zaufania publicznego do waluty krajowej oraz zapewnieniem i ochroną kanałów transmisji polityki pieniężnej¹⁹. W szczególności NBP

¹⁸ I. KRAŚ, *Polityka banku centralnego a bezpieczeństwo finansowe państwa*, „Przegląd Strategiczny” 2013, nr 1, s. 193.

¹⁹ *Polityka sprawowania przez Narodowy Bank Polski nadzoru systemowego w zakresie systemu płatniczego*, NBP, Warszawa 2015.

monitoruje funkcjonowanie nadzorowanych systemów i usług, dokonuje ich oceny pod kątem realizacji przez te systemy celów nadzorczych oraz w razie potrzeby może podejmować działania regulacyjne mające na celu wprowadzenie zmian w ich funkcjonowaniu.

Instrumenty wykorzystywane w zarządzaniu sytuacją kryzysową narzędzia są zróżnicowane i nie mają charakteru standardowego. Przyjmują postać działań dyskrecjonalnych, uzależnionych od rozmiarów zagrożeń stabilności systemu finansowego. Do najczęściej wykorzystywanych przez banki centralne sposobów zarządzania sytuacją kryzysową w systemie finansowym zaliczyć należy funkcję pożyczkodawcy ostatniej instancji, politykę informacyjną, w ramach której można wyróżnić komunikację z rynkiem, i moralną perswazję oraz decyzję o braku interwencji²⁰.

2.2. INSTRUMENTY STABILIZUJĄCE KNF

Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) jest instytucją monitorującą wszystkie segmenty rynku finansowego, w tym działalność podległych jej banków komercyjnych. Jej podstawowym celem jest zapewnienie stabilności i bezpieczeństwa sektora bankowego, a także tworzenie i kontrola skierowanych do banków norm ostrożnościowych. KNF ma bardzo ważne znaczenie dla funkcjonowania rynku oraz zapewniania stabilności finansowej. Sprawuje m.in. nadzór nie tylko nad działalnością sektora bankowego i ubezpieczeniowego, lecz także instytucji związanych z sektorem emerytalnym, rynkiem kapitałowym oraz podmiotami, które zajmują się obsługą pieniądza elektronicznego. KNF sprawuje zintegrowany nadzór finansowy nad: sektorem bankowym, rynkiem kapitałowym, rynkiem ubezpieczeniowym, rynkiem emerytalnym, instytucjami pieniądza elektronicznego.

KNF powstała 19 września 2006 r. na podstawie ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym. Przejęła kompetencje Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, a od 1 stycznia 2008 r. także kompetencje Komisji Nadzoru Bankowego. Wymienione instytucje nadzorowały poszczególne segmenty rynku finansowego, zanim powołano do życia zintegrowany organ nadzoru. Utworzenie niezależnego, zintegrowanego nadzoru finansowego uwarunkowane było zmianami na rynku, a w szczególności: rosnącą rolą produktów substytucyjnych oraz hybrydowych z pogranicza różnych segmentów rynku finansowego, nasilającą się konkurencją

²⁰ O. SZCZEPAŃSKA, P. SOTOMSKA-KRZYSZTOFIK, M. PAWLISZYN, *Banki centralne wobec kryzysów w systemie bankowym*, „Materiały i Studia” (NBP, Warszawa) 2004, z. 179, listopad, s. 9.

ze strony parabanków, pojawieniem się nowych modeli i kanałów dystrybucji usług finansowych, obecnością na rynku konglomeratów oraz grup finansowych skupiających w swoich strukturach podmioty oferujące produkty ze wszystkich segmentów rynku finansowego, rosnącą rolą inwestorów zagranicznych na rynku usług bankowych i ubezpieczeniowych²¹.

Zakres kompetencji KNF można uznać za szeroki. Do jej zadań należy w szczególności sprawowanie nadzoru nad rynkiem finansowym i podejmowanie działań służących prawidłowemu funkcjonowaniu rynku finansowego, podejmowanie działań mających na celu rozwój rynku finansowego i jego konkurencyjności oraz podejmowanie działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie funkcjonowania rynku finansowego. KNF bierze także udział w przygotowywaniu projektów aktów prawnych w zakresie nadzoru nad rynkiem finansowym, ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz działa w zakresie stwarzania możliwości polubownego i pojednawczego rozstrzygania sporów między uczestnikami rynku finansowego, w szczególności sporów wynikających ze stosunków umownych między podmiotami podlegającymi nadzorowi Komisji a odbiorcami usług świadczonych przez te podmioty. Ponadto KNF wykonuje inne zadania określone odpowiednimi ustawami.

Celem ustawowym KNF jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku finansowego, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości, zaufania do rynku finansowego, a także zapewnienie ochrony interesów uczestników tego rynku. Analiza kompetencji KNF wskazuje, iż zasadniczymi celami sprawowania nadzoru w bankach określonymi w ustawie Prawo bankowe jest: zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności systemu bankowego, zapewnienie ochrony interesów uczestników rynku finansowego, kontrola grup kapitałowych, szybka reakcja na problemy konsumenta i rynku²².

W ramach swych funkcji kontrolnych w stosunku do sektora bankowego KNF wykorzystuje szeroki zestaw instrumentów, których stosowanie ma przyczyniać się do realizacji głównego, ustawowego celu KNF. Instrumenty te opierają się na analizie i badaniu różnych obszarów działalności banku. W tym na: ocenie sytuacji finansowej banków (badanie wypłacalności, jakości aktywów, płynności płatniczej, wyniku finansowego banków); badaniu jakości systemu zarządzania bankiem (zarządzanie ryzykiem, system kontroli wewnętrznej); badaniu zgodności udzielanych kredytów, pożyczek pieniężnych, akredytyw, gwarancji banko-

²¹ M. CAPIGA, W. GRADOŃ, G. SZUSTAK, *Sieć bezpieczeństwa finansowego*, CeDeWu, Warszawa 2010, s. 43.

²² Art. 133.1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r., poz. 128).

wych i poręczeń oraz emitowanych bankowych papierów wartościowych z obowiązującymi w tym zakresie przepisami; badaniu zabezpieczenia i terminowości spłaty kredytów i pożyczek pieniężnych; badaniu przestrzegania limitów, o których mowa w art. 71.1 i art. 79a ustawy Prawo bankowe, oraz ocenie procesu identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowani; badaniu przestrzegania norm dopuszczalnego ryzyka w działalności banków, zarządzania ryzykiem (dostosowanie do rodzaju i skali działalności banku procesu identyfikacji i monitorowania ryzyka) oraz sprawozdawania o dopuszczalnym ryzyku w działalności banków; ocenie szacowania, utrzymywania i przeglądu kapitału wewnętrznego.

Ocena podmiotów objętych nadzorem następuje z wykorzystaniem tzw. metodyki BION (badanie i ocena nadzorcza), która stanowi narzędzie wspomagające nadzór ostrożnościowy (oparty na analizie ryzyka). Główne zasady BION dotyczą metody punktowej oceny banków, poszerzonej i rozbudowanej na potrzeby oceny instytucji rynku ubezpieczeniowego, emerytalnego i kapitałowego²³.

Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) stanowi ważny element w strukturze sieci bezpieczeństwa finansowego w Polsce i pełni funkcje, które można ująć w następującą triadę: gwarancyjną, pomocową i analityczną. Instytucja ta działa na rzecz bezpieczeństwa i stabilności banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, a także wzrostu zaufania do systemu finansowego²⁴.

W ramach realizacji funkcji gwarancyjnej BFG gwarantuje deponentom wypłatę środków gwarantowanych w sytuacji ich niedostępności do ustawowo określonej wysokości 100 tys. euro. W polskim systemie gwarantowania uczestnictwo jest obowiązkowe dla banków krajowych (spółdzielczych i komercyjnych), a także oddziałów banków zagranicznych, które mają siedziby poza UE, o ile nie należą do żadnego systemu gwarantowania lub poziom gwarancji systemu, do którego należą, jest niższy od tego, który zapewnia polski system. Od 29 listopada 2013 r. BFG objął gwarancjami środki pieniężne zgromadzone na rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Depozyty w bankach, które działają w Polsce w formie oddziału instytucji kredytowej z sie-

²³ M. CAPIGA, W. GRADOŃ, G. SZUSTAK, *Systemy wczesnego ostrzegania w ocenie działalności instytucji finansowych*, CeDeWu, Warszawa 2013, s. 140.

²⁴ Ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. z 2014 r., poz. 1866 z późn. zm.). Regulacje prawne przyjęte w ustawie o BFG są w pełni zharmonizowane z Dyrektywą 94/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów, znowelizowanej Dyrektywą 2009/14/WE z dnia 11 marca 2009 r. zmieniającą Dyrektywę 94/19/WE w sprawie systemów gwarancji depozytów w odniesieniu do poziomu gwarancji oraz terminu wypłaty.

dzibą w innym kraju UE, są objęte gwarancjami instytucji z kraju macierzystego tego banku. Katalog podmiotów, których depozyty BFG obejmuje gwarancją, jest zamknięty. Gwarancje polskiego systemu ochrony depozytów obejmują depozyty złotowe i walutowe osób fizycznych, osób prawnych, w tym samorządów, innych podmiotów mających zdolność prawną, a także szkolnych kas oszczędnościowych i pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych. Z systemu gwarancji depozytów w Polsce wyłącza się depozyty Skarbu Państwa oraz instytucji finansowych: banków, funduszy inwestycyjnych i emerytalnych, ubezpieczycieli oraz biur maklerskich. Wyłączenie spod ochrony dotyczy także depozytów kadry zarządzającej banku postawionego w stan upadłości (do poziomu dyrektorów centrali oraz akcjonariuszy tego banku, jeśli posiadają przynajmniej 5% udziałów). Ustawowo chroniona kwota 100 tys. euro dotyczy sumy wszystkich depozytów danego deponenta zgromadzonych w jednym banku.

Środki na wypłaty gwarantowanych kwot gromadzone są w poszczególnych bankach, objętych systemem gwarancji w ramach specjalnego, wydzielonego funduszu. W razie upadłości banku i konieczności dokonania wypłat jego klientom gwarantowanych kwot, pozostałe banki uczestniczące w systemie dokonują stosownych wpłat na rachunek BFG. Środki gromadzone w bankach nie są jedynym źródłem finansowania działalności gwarancyjnej BFG. W przypadku, gdyby okazały się one niewystarczające, BFG może m.in. wykorzystać fundusze własne, pozyskać środki w postaci dotacji lub pożyczki z budżetu państwa lub zaciągnąć krótkoterminowy kredyt w NBP.

Oprócz działalności gwarancyjnej BFG realizuje także funkcję działalności pomocowej dla banków, które są zagrożone niebezpieczeństwem niewypłacalności. Ma możliwość udzielania im pomocy finansowej na samodzielłą sanację lub też na przejęcie banku zagrożonego przez inny zdrowy bank lub innych udziałowców. Na ten właśnie cel wszystkie banki wnoszą do BFG tzw. opłatę roczną. Działalność pomocowa BFG pozwala ograniczyć sytuacje, w których dochodzi do upadłości i konieczna byłaby wypłata środków gwarantowanych.

Od momentu utworzenia w 1995 r., BFG przeprowadził wypłaty środków gwarantowanych dla klientów 94 banków postawionych w stan upadłości, głównie spółdzielczych (89 przypadków), ale także dla pięciu banków komercyjnych.

Instrumenty stabilizacyjne stosowane przez BFG pozwalające na realizację funkcji gwarancyjnej, pomocowej oraz analitycznej można sklasyfikować następująco: zwrot, do wysokości określonej ustawą o BFG, środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, w przypadku spełnienia warunku gwarancji wobec banku będącego uczestnikiem systemu gwarantowania de-

pozytów; od 29 listopada 2013 r. zwrot, do wysokości określonej ustawą o BFG, środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, w przypadku spełnienia warunku gwarancji wobec kasy; udzielanie pomocy finansowej bankom znajdującym się w stanie niebezpieczeństwa niewypłacalności bądź na nabycie akcji lub udziałów banków; udzielanie pomocy spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym w przypadku powstania niebezpieczeństwa ich niewypłacalności oraz wspieranie procesów restrukturyzacyjnych dotyczących tych kas; udzielanie bankom krajowym realizującym program postępowania naprawczego gwarancji zwiększenia funduszy własnych banku, a w przypadku wykonania tej gwarancji – nabywanie lub obejmowanie akcji, obligacji lub bankowych papierów wartościowych; gromadzenie oraz analiza informacji o podmiotach objętych systemem gwarantowania, w tym opracowywanie analiz i prognoz dotyczących sektora bankowego i sektora kas.

Pomoc finansowa BFG dla banków znajdujących się w stanie niebezpieczeństwa niewypłacalności jest realizowana w formie preferencyjnych pożyczek, nisko oprocentowanych, z długą karencją w spłacie. Pożyczki mogą być udzielane bankowi mającemu trudności finansowe na tzw. samodzielnej sanacji lub bankowi w dobrej sytuacji na przejęcie banku przeżywającego trudności. Środki na działalność pomocową pochodzą od banków zobligowanych do corocznych opłat na fundusz pomocowy gromadzony w BFG. Opłata ta jest bezzwrotna, tworzona na zasadzie *ex ante*. Zgromadzone w ten sposób środki niezaangażowane w danym momencie w pomoc lokowane są w bezpieczne papiery wartościowe, z których zwrot powiększa możliwości interwencyjne BFG. Wysokość rocznych opłat jest pośrednio uzależniona od skali ryzyka podejmowanego przez banki oraz od oceny bezpieczeństwa sektora bankowego. W celu stworzenia możliwości oceny skali ryzyka oraz oceny kondycji poszczególnych banków, a także sektora bankowego BFG został wyposażony w zaplecze analityczne. Celem prowadzonych analiz powinna być ocena ryzyka upadłości banków oparta na systemach wczesnego ostrzegania.

Komitet Stabilności Finansowej (KSF) został utworzony i włączony do sieci bezpieczeństwa finansowego w Polsce w 2008 r. jako organ współpracy i koordynacji działań instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego na rzecz wspierania i utrzymania stabilności krajowego systemu finansowego²⁵. Działanie to wpisywało się w ideę tworzenia efektywnych krajowych systemów zarządzania w sytuacjach kryzysowych w krajach członkowskich UE na skutek kryzysu finansowego.

²⁵ Ustawa z dnia 7 listopada 2008 roku o Komitecie Stabilności Finansowej (Dz.U. 2008 r., nr 209, poz. 1317).

wego 2007 r. Pierwotnie głównym celem KSF było zapewnienie współpracy w zakresie wspierania i utrzymania stabilności systemu finansowego w Polsce poprzez wymianę informacji, opinii i ocen sytuacji w krajowym i zagranicznym systemie finansowym oraz koordynację działań w tym zakresie. W skład KSF wszedł MF (jako Przewodniczący KSF), Prezes NBP oraz Przewodniczący KNF. Do głównych funkcji stabilizujących KSF w tamtym czasie należało dokonywanie ocen sytuacji w krajowym systemie finansowym i na rynkach międzynarodowych oraz zapewnienie właściwego obiegu informacji o istotnych zdarzeniach stanowiących zagrożenie dla stabilności krajowego systemu finansowego pomiędzy członkami KSF. Stabilizujące działania KSF mogły być także realizowane poprzez opracowywanie i przyjmowanie procedur współdziałania na wypadek wystąpienia zagrożenia dla stabilności krajowego systemu finansowego.

Analiza porównawcza historycznych i obecnych kompetencji KSF wskazuje, że Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym rozszerzyła zakres funkcjonalny KSF. Należy zaznaczyć, że celem nadzoru makroostrożnościowego jest w szczególności wzmacnianie odporności systemu finansowego na wypadek materializacji ryzyka systemowego i wspieranie przez to długookresowego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego kraju. W przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla stabilności finansowej KSF ma być także odpowiedzialny za realizację zadań dotyczących zarządzania kryzysowego. Zarządzanie kryzysowe w systemie finansowym obejmuje działanie na rzecz utrzymania lub przywrócenia stabilności systemu finansowego w przypadku bezpośredniego zagrożenia tej stabilności. Zatem to KSF jest obecnie organem, który jest odpowiedzialny za kształtowanie polityki makroostrożnościowej oraz koordynację działań w ramach zarządzania kryzysowego²⁶. Reasumując można powiedzieć, że w rezultacie wprowadzenia nowych norm ostrożnościowych dla instytucji finansowych nastąpił wzrost kompetencji KSF²⁷.

W skład KSF wchodzi Minister Finansów, Prezes NBP, Przewodniczący KNF oraz Prezes Zarządu BFG. Pracom w zakresie nadzoru makroostrożnościowego przewodniczy Prezes NBP, obsługę KSF zapewnia NBP. W obszarze zarządzania kryzysowego pracom KSF przewodniczy Minister Finansów, a obsługę KSF zapewnia Ministerstwo Finansów.

²⁶ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. 2015, poz. 1513).

²⁷ Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym ma dostosować polskie prawo do dyrektyw Unii Europejskiej wydanych po kryzysie finansowym (tzw. dyrektywa CRD IV i rozporządzenie CRR).

Podstawową funkcją KSF jest identyfikowanie, ocena i monitorowanie ryzyka systemowego powstającego w systemie finansowym lub jego otoczeniu. KSF dokonuje identyfikacji instytucji finansowych, które mogłyby generować ryzyko działania systemu finansowego jako całości lub jego części. Dodatkowo KSF jest inicjatorem działań mających ograniczać zidentyfikowane zagrożenia dla stabilności finansowej. W związku z realizacją tej funkcji KSF dysponuje instrumentami o charakterze tzw. miękkiego oddziaływania. W celu wykonywania swoich zadań KSF może wydawać: stanowiska oraz rekomendacje. Stanowiska są przedstawiane w przypadku identyfikacji źródła ryzyka systemowego w systemie finansowym lub jego otoczeniu i mają na celu zwrócenie uwagi na zidentyfikowane zagrożenie dla stabilności finansowej. Mogą one być skierowane do ogółu podmiotów tworzących system finansowy lub jego części, a także do instytucji wchodzących w skład KSF. Rekomendacje natomiast mogą być formułowane w przypadku konieczności podjęcia działań w celu ograniczenia ryzyka systemowego i skierowane do instytucji wchodzących w skład KSF. Adresaci rekomendacji są zobowiązani do podjęcia rekomendowanych działań lub wyjaśnienia przyczyn niepodjęcia tych działań. W szczególności rekomendacje mogą dotyczyć wprowadzenia lub rekalkulacji instrumentów makroostrożnościowych przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych (Ministra Finansów) w drodze rozporządzenia lub podjęcia działań nadzorczych przez KNF.

PODSUMOWANIE

Bezpieczeństwo i stabilność systemu finansowego jest szczególnym dobrem. W jego zabezpieczeniu najistotniejszą rolę odgrywają instytucje sieci bezpieczeństwa finansowego, która swoim zakresem instytucjonalnym obejmuje ministerstwo finansów, bank centralny, instytucję nadzoru nad rynkiem finansowym oraz system gwarantowania depozytów. W Polsce organami takimi są: rząd (minister właściwy do spraw instytucji finansowych – Minister Finansów), Narodowy Bank Polski, Komisja Nadzoru Finansowego i Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Podmioty te tworzą Komitet Stabilności Finansowej, którego celem jest m.in. sprawowanie nadzoru makroostrożnościowego oraz koordynacja sytuacji w przypadku kryzysu na polskim rynku finansowym.

Narodowy Bank Polski jest kluczową instytucją w sieci bezpieczeństwa finansowego w Polsce. Stabilność finansowa jest związana z głównym celem

NBP, ponieważ transmisja impulsów polityki monetarnej do realnej sfery gospodarki następuje poprzez system finansowy. NBP jest ustawowo odpowiedzialny za tworzenie warunków niezbędnych dla rozwoju systemu bankowego i podejmowanie działań na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego. Dysponuje wieloma instrumentami o charakterze prewencyjnym i interwencyjnym.

Celem Komisji Nadzoru Finansowego jest nadzór nad wszystkimi segmentami rynku finansowego, w tym nad działalnością podległych jej banków komercyjnych. Głównym celem Komisji jest zapewnienie stabilności i bezpieczeństwa sektora bankowego, a także tworzenie i kontrola skierowanych do banków norm ostrożnościowych. Szczególna rola KNF w zapewnianiu stabilności finansowej wynika także z tego, że sprawuje nadzór nie tylko nad działalnością sektora bankowego i ubezpieczeniowego, lecz także instytucji związanych z sektorem emerytalnym, rynkiem kapitałowym oraz podmiotami, które zajmują się obsługą pieniądza elektronicznego²⁸.

Bankowy Fundusz Gwarancyjny prowadzi działalność gwarancyjną, dysponuje także środkami finansowymi służącymi pomocy bankom mającym problemy w zakresie wypłacalności. Do realizacji funkcji gwarancyjnej wykorzystywany jest instrument wypłaty deponentom środków gwarantowanych w sytuacji ich niedostępności do określonej ustawowo wysokości. Celem funkcji pomocowej jest wsparcie finansowe banków w sytuacji zagrożenia ich wypłacalności. Pomoc ta może występować w formie pożyczek, gwarancji i poręczeń.

Komitet Stabilności Finansowej jest odpowiedzialny za kształtowanie polityki makroostrożnościowej oraz koordynację działań w ramach zarządzania kryzysowego. Do jego kompetencji należy identyfikacja, ocena i monitorowanie ryzyka systemowego powstającego w systemie finansowym lub jego otoczeniu.

BIBLIOGRAFIA

- BORDO M. [i in.], *Aggregate Price Shocks and Financial Instability: An Historical Analysis*, Working Paper 2000-005B, September 2001, Federal Reserve Bank of St. Louis, <http://research.stlouisfed.org/wp/2000/2000-005.pdf>
- CAPIGA M., GRADOŃ W., SZUSTAK G., *Sieć bezpieczeństwa finansowego*, CeDeWu, Warszawa 2010.

²⁸ KNF nie została wyposażona w środki finansowe przeznaczone na pomoc bankom czy interwiniowanie na rynku bankowym. Ma natomiast znaczące możliwości analityczne pozwalające diagnozować sytuację ekonomiczno-finansową poszczególnych banków. Może także żądać od banków informacji, kontrolować je, nakładać na nie sankcje oraz stanowić obowiązujące je wymogi regulacyjne.

- CAPIGA M., GRADOŃ W., SZUSTAK G., Systemy wczesnego ostrzeżenia w ocenie działalności instytucji finansowych, CeDeWu, Warszawa 2013.
- FILAR W., STĘPIEŃ K., Rola NBP jako kluczowej instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego w zapewnianiu stabilności systemu bankowego w Polsce, w: Bunt i reforma, red. G. Osika, Wyd. Homini, Kraków 2011.
- KALUZIŃSKA V., Bank centralny wobec kwestii stabilności systemu finansowego, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 71 (2009), z. 1.
- KRAŚ I., Polityka banku centralnego a bezpieczeństwo finansowe państwa, „Przegląd Strategiczny” 2013, nr 1.
- PADOA-SCHIOPPA T., Central Banks and Financial Stability: Exploring a Land in Between, w: The Transformation of the European Financial System, red. V. Gaspar, P. Hartman, O. Sleijpen, Second ECB Central Banking Conference, European Central Bank, Frankfurt am Main, 2003.
- Polityka pieniężna. Cele, strategie, instrumenty, red. W. Przybylska-Kapuścińska, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2002.
- Polityka sprawowania przez Narodowy Bank Polski nadzoru systemowego w zakresie systemu płatniczego, NBP, Warszawa 2015.
- SCHINASI G.J., Responsibility of Central Banks for Stability in Financial Markets, IMF Working Paper 2003, No. 121, Washington, DC.
- SMAGA P., Pomiar stabilności banku centralnego, „Bezpieczny Bank” 2014, nr 4 (57), s. 28-53.
- SOLARZ J.K., Międzynarodowy system finansowy. Analiza instytucjonalno-porównawcza, Biblioteka Menedżera i Bankowca, Warszawa 2001.
- SZCZEPAŃSKA O., Stabilność finansowa jako cel banku centralnego, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2008.
- SZCZEPAŃSKA O., SOTOMSKA-KRZYSZTOFIK P., PAWLISZYN M., PAWLIKOWSKI A., Instytucjonalne uwarunkowania stabilności finansowej na przykładzie wybranych krajów, „Materiały i Studia” (NBP, Warszawa) 2004, z. 173, kwiecień.
- SZCZEPAŃSKA O., SOTOMSKA-KRZYSZTOFIK P., PAWLISZYN M., Banki centralne wobec kryzysów w systemie bankowym, „Materiały i Studia” (NBP, Warszawa) 2004, z. 179, listopad.
- ZYGIEREWICZ M., Stabilność finansowa, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” 47 (2013), Sectio H 3.
- ŻUKOWSKA H., Kontrowersje wokół przyczyn kryzysów finansowych, „Roczniki Ekonomii i Zarządzania” 3 (39) (2011).
- Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 17 listopada 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia Ministra Finansów w sprawie utworzenia Rady Rozwoju Rynku Finansowego, Dziennik Urzędowy Ministra Finansów, Warszawa, 19 listopada 2014 r., poz. 50.
- Ustawa o Narodowym Banku Polskim z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz.U. 1997, nr 140, poz. 938 z późn. zm.).
- Ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym z dnia 21 lipca 2006 r. (Dz.U. 2006, nr 157, poz. 1119 z późn. zm.).
- Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym z dnia 14 grudnia 1994 r. (Dz.U. 1995, nr 4, poz. 18 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r., poz. 128).

Ustawa z dnia 7 listopada 2008 roku o Komitecie Stabilności Finansowej (Dz.U. 2008 r., nr 2009, poz. 1317).

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. 2015, poz. 1513).

INSTYTUCJE SIECI BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO W POLSCE
Z PERSPEKTYWY INSTRUMENTÓW
ZAPEWNIAJĄCYCH STABILNOŚĆ FINANSOWĄ

Streszczenie

Bezpieczeństwo i stabilność systemu finansowego jest szczególnym dobrem każdego państwa. W jego zabezpieczeniu najistotniejszą rolę odgrywają instytucje sieci bezpieczeństwa finansowego, która swoim zakresem instytucjonalnym obejmuje ministerstwo finansów, bank centralny, instytucję nadzoru nad rynkiem finansowym i system gwarantowania depozytów. W artykule scharakteryzowano kształt sieci bezpieczeństwa finansowego w systemie bankowym w Polsce. Analizie opisowej poddano instrumenty Narodowego Banku Polskiego, Komisji Nadzoru Finansowego i Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w aspekcie stabilności systemu bankowego. Uwzględniono także funkcje (instrumenty) i kompetencje Komitetu Stabilności Finansowej jako organu kolegiального powołanego do zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego na rzecz wspierania i utrzymania stabilności krajowego systemu finansowego.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo; stabilność finansowa; instrumenty; NBP; system finansowy.

FINANCIAL SAFETY NET INSTITUTIONS IN POLAND
FROM THE PERSPECTIVE OF FINANCIAL INSTRUMENTS
TO ENSURE FINANCIAL STABILITY

Summary

The security and stability of the financial system is a special good of each country. It secured the most important role played by institutions financial safety net, which includes its range of institutional finance ministry, central banks, financial market supervision system and deposit guarantee. The article describes the shape of the financial safety net in the banking system in Poland. The Polish National Bank, Financial Supervision Commission and the Bank Guarantee Fund instruments were described in respect of the stability of the banking system. The study also included functions (instruments) and of the Committee of Financial Stability as a collective body set up to ensure cooperation and coordination between the financial safety net institutions to support and maintain the stability of the domestic financial system.

Key words: safety; financial stability; instruments; NBP; the financial system.